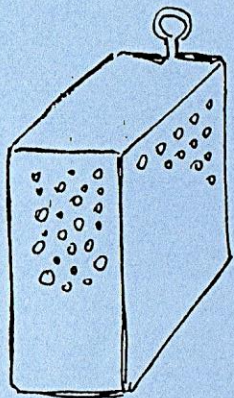

- In een blok hout gaten boren van 2 tot 10 mm doorsnee, 3 tot 20 cm diep, maar niet helemaal door het hout heen. Ook aan de zij- en de onderkant kunnen gaten geboord worden, echter de reeds geboorde gaten niet doorkruisen. Zorg er voor dat er geen rafels aan de boorgaten zitten (zo glad mogelijk dus).

De maat van het blok moet minimaal 10 x 15 x 25 cm zijn. Eikenhout is het beste, maar goed grenen- of vurenhout kan ook. Rustig boren met een scherpe boor geeft het beste resultaat.

Het hout mag niet geschilderd of gebeitst zijn, verduurzamingmiddelen schrikken insecten af. Het blok, bij voorkeur aan een zuidmuur, het hele jaar door laten hangen.

- In de herfst de dorre stengels in de tuin laten staan en de dode eindjes aan de rozen laten zitten.
Ruim de tuin niet al te netjes op.

- Vermolmde stronken van wilg, eik en populier zijn bij insecten zeer in trek. Leg ze op een zonnige plaats.
- Schoffelen vernielt de nesten van wilde bijen in de grond.
- Zorg voor zoveel mogelijk verscheidenheid in nestplaatsen en inheemse planten.
- Hommels nestelen graag in oude muizenholen of in bloempotten of kruikjes gevuld met wat blad, gras en mos.
- In de grond nestelende bijen geven de voorkeur aan humusarm zand, dat onbegroeid is (zandpaadjes).
Zonnige paden of stoepen met klinkers in geel zand, met voegen ertussen zijn prima nestplaatsen.
Ook geschikt zijn muren van ruwe natuursteen met kieren en spleten en hier en daar gevoegd met leem.

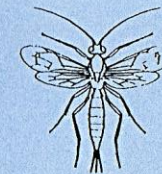
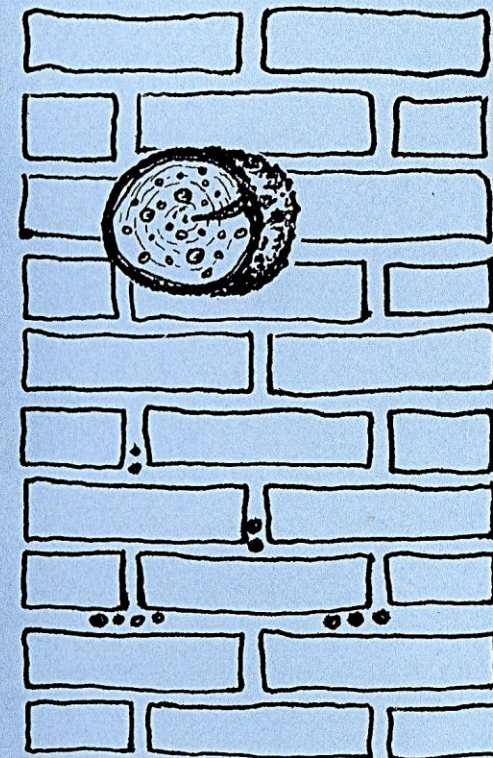
Succes?

Aan het in- en uitvliegen van de insecten zie je of de gangen worden bewoond. Als de gangen met zand, hars, steentjes of een vliesje zijn afgesloten, weet je dat er een nestje achter zit. Overigens vliegen de meeste solitaire soorten in april tot en met juli.

Gebruikte informatie:

- artikel uit "Mens en Natuur" van H. van Halm;
- artikel uit "Trouw" van H. van Halm;
- folder van P. van Breugel.

Informatie over insectenhulp

Deze folder wordt u aangeboden door:
Bijenvereniging Beemster e.o. en IVN-Twiske

Insecten helpen?

Ben je gek geworden?

Insecten, en met name wespen en bijen, hebben meestal een slechte naam. Maar van de honderden soorten bijen en wespen die in Nederland voorkomen, blijken er nog geen tien overlast te veroorzaken (en dan nog niet eens altijd). Het gaat hierbij om de dieren die in een kolonie bij elkaar leven, de zogenoemde sociale insecten. De limonadewespen, de honingbij en ook hommels en mieren behoren hiertoe. Deze dieren offeren zich bij bedreigende situaties op om de kolonie te verdedigen of om zichzelf te beschermen. Hierdoor zijn deze insecten bij de meeste mensen niet populair.

Maar er zijn daarnaast honderden soorten bijen en wespen die niet steken en geen enkele last veroorzaken. Het zijn de solitair levende soorten. Elk vrouwtje maakt een eigen nest. Ze kunnen niet steken of steken alleen om een prooi te vangen en te verlammen, of wanneer ze hard worden vastgepakt. Ze gaan onopvallend hun gang en daardoor kennen weinig mensen ze. Maar intussen worden ze in het landschap onopgemerkt zeldzaam.

Bedreigingen alom

Veel van deze "alleen-levende" bijen en wespen hebben het namelijk moeilijk. Ze hebben een hekel aan aangeharkte terreintjes. In een intensief gebruikt landbouwgebied hebben ze niets meer te zoeken. Het is een opgeruimd landschap geworden; dood hout

wordt verwijderd, braamstruiken rondom de percelen worden opgeruimd en het gebruik van onkruidverdelgingsmiddelen maakt de groei van planten, waarvan deze insecten afhankelijk zijn, onmogelijk.

Holbewoners in nood

Veel soorten wilde bijen en graafwespen zijn afhankelijk van warme, droge en liefst wat zandige plaatsen. Van plekken waar ze kunnen graven in steile kantjes en oevers. Ook die zijn zo langzamerhand verdwenen in de natuur doordat veel oevers met hardhouten beschoeiingen worden afgewerkt. De soorten die hun nestholletjes in vermolmd hout en dorre planten- en rietstengels maken, hebben te maken met het feit dat veel natuur netjes wordt opgeruimd en aangeharkt.

Hulp hard nodig!

Waarom zou ik helpen?

Vanuit de mens geredeneerd is het antwoord op deze vraag: om insecten te leren kennen, om kennis te nemen van een interessante levensloop, of omdat kinderen het leuk vinden. Maar ook is het goed te weten, dat insecten van groot belang zijn voor het biologische evenwicht in de natuur. Als voedselbron voor vogels zijn ze onmisbaar en veel planten zouden niet meer bestaan als insecten, zoals hommels en bijen, hen niet meer zouden bestuiven. Zonder bestuiving van insecten zou er bijvoorbeeld geen fruit aan de bomen zitten. Ook voor de bestrijding van bladluis e.d. is de aanwezigheid van deze (nuttige) insecten van belang.

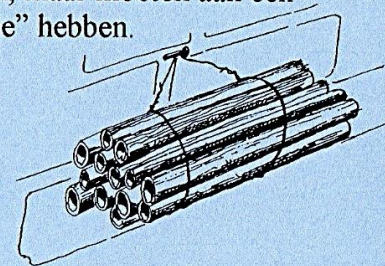
Gelukkig is er hoop!

Iedereen kan helpen!

In het klein, in je eigen tuin en zelfs op het balkon kun je iets voor insecten doen. Dat is belangrijk en leuk.

Er zijn de volgende "hulpjes" te maken

- Een bosje riet of bamboe (van verschillende dikte) ophangen op een warme plaats. De stengels mogen niet volledig hol zijn, maar moeten aan één kant een "schotje" hebben.

- In plaats van een bosje riet of bamboe kan ook een blikje met riet gevuld worden of met takjes van vlier, vlinderstruik, jasmijn of braam. Het zachte merg wordt door de insecten wel weg geknaagd, maar het is beter alvast een beginnetje te maken door wat merg weg te peuteren aan de uiteinden van de takjes. Snijd alles wat buiten het blikje uitsteekt scherp af, om te voorkomen dat 's winters de pimplen de larven uit de stokjes halen.

